

Monetární ekonomie

Josef Menšík*

* Katedra ekonomie EsF MU

Forma peněz I.

Úvod

peněžní systém není definován pouze aktivy v něm působícími

stejná aktiva vystupují v různých peněžních systémech

forma peněz úplně popsána vyjasněním organizace platebního mechanizmu

Peníze a peněžní aktiva

peněžní aktiva: likvidní část aktivní pozice ve zúčtování

subjektivita vnímání peněžních aktiv

peníze více než jen peněžní aktiva

reálné aktivum jako peněžní aktivum

finanční aktivum jako peněžní aktivum

Peníze a peněžní aktiva (pokr.)

peníze jsou o tocích v rámci zúčtovacího mechanizmu, o organizaci placení na dílčích trzích

při existenci jediného typu peněžního aktiva je zaměňování peněz a tohoto aktiva zřejmě na místě

v současnosti ale běžná platba konverzí jednoho finančního aktiva v jiné (případně vznikem finančního pasiva a aktiva)

Peníze a peněžní aktiva (pokr.)

zaplatit znamená zařídit aby příjemce získal žádané finanční aktivum

jádrem peněžního systému mechanizmus umožňující to pro jednotlivé plátce

Reálná peněžní aktiva

komoditní peníze: reálný statek směnným prostředkem

peněžní komodita má i neměnový trh

faktory stability ceny komodity na neměnovém trhu

neměnová poptávka po peněžní komoditě kotvou systému komoditních peněz

mince snižují transakční náklady placení

Reálná peněžní aktiva (pokr.)

z dějin mincí (Čína 7 st. př. n. l., Malá Asie, 9. st.
feudální mincovnictví, . . .)

právo ražby si osouhuje panovník

poplatek za ražbu: náklady (brassage) a mincovní
ražebné – monopolní zisk

mince nejvýše o náklady ražby dražší kovového ob-
sahu

Reálná peněžní aktiva (pokr.)

nominál —
kov — ražba
kov — tavba

— nominál
..... kov ofic.
— kov reál.
— T

podvodné zlehčování mince

přerážení mincí: opětovný výběr ražebného

Reálná peněžní aktiva (pokr.)

státní zneužívání minc. monopolu (Řím, Kosmas, ...)

neplnohodnotné mince – jiný režim (např. drobné mince)

